

На черговому засіданні Президії НАН України 1 грудня 2010 року академік НАН України Б.Є.Патон вручив відзнаки НАН України академіку НАН України Б.І.Олійнику, академіку НАН України Ю.П.Зозулі та члену кореспонденту НАН України В.П.Шелесту.

Голова Національної спілки кінематографістів України С.В.Тримбач поздоровив академіка НАН України Б.Є.Патона з присудженням йому премії Міністерства культури і туризму України та Національної спілки кінематографістів України імені Фелікса Соболева та передав йому диплом і пам'ятний знак.

Члени Президії НАН України та запрошені заслухали доповідь директора Інституту чорної металургії ім.З.І.Некрасова НАН України академіка НАН України В.І.Большакова про наукову та науково-організаційну діяльність установи.

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, директор Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України, голова комісії з перевірки діяльності інституту академік НАН України В.Л.Найдек, директор Інституту надтвердих матеріалів ім.В.М.Бакуля НАН України академік НАН України М.В.Новіков, ректор Державного інституту підготовки та перепідготовки кадрів промисловості Мінпромполітики України доктор технічних наук С.Т.Плискановський, академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства академік НАН України І.К.Походня, віцепрезидент НАН України академік НАН України В.М.Геєць.

Президія НАН України засвідчила, що інститут проводить досить активну роботу з розробки та впровадження технологій на металургійних підприємствах України, СНД та країн далекого зарубіжжя. Сьогодні інститут є одним з провідних науково-дослідних центрів чорної металургії України. Він в основному зберіг свій науковий потенціал і виконує актуальні дослідження, спрямовані на розвиток металургії.

За звітний період в інституті виконано ряд важливих фундаментальних досліджень, які дозволили поглибити теорію металургійних процесів, розробити та удосконалити нові технології виробництва чавуну, сталі та прокату, створити високоміцні конструкційні сталі для потреб будівництва, машинобудування та транспорту.

Інститут завжди приділяв значну увагу доведенню своїх розробок до практичної реалізації. У загальному обсязі фінансування установи близько 30% складають позабюджетні кошти.

За участю інституту проводиться щорічний аналіз тенденцій і стану розвитку чорної металургії з метою підготовки нових технічних і технологічних рішень у гірничо-металургійному комплексі України, що дозволило розробити

стратегію розвитку металургійної галузі до 2011 року та проект відповідної Державної програми до 2020 року.

Водночас в роботі інституту є ряд недоліків. Насамперед це недостатній резерв керівних кадрів наукових підрозділів, що пов'язано з низькою інтенсивністю підготовки фахівців вищої кваліфікації. Для подолання цієї назрілої проблеми необхідно збільшити кількість захистів кандидатських та докторських дисертацій. Зараз в інституті середній вік докторів та кандидатів наук складає відповідно 70,5 і 57,7 років. Було висловлено сподівання, що створений спільно з Національною металургійною академією факультет цільової підготовки більшою мірою сприятиме залученню молодих спеціалістів до інституту.

Було висловлено побажання при підготовці тематики науково-дослідних робіт інституту особливу увагу зосередити на удосконаленні технології доменної плавки з метою зниження питомих витрат коксу; розвитку енергозберігаючих технологій киснево-конвертерної плавки; розробленні і впровадженні нових наскрізних енергозберігаючих технологічних схем виробництва. Важливим об'єктом досліджень має бути поліпшення екологічних показників металургійного виробництва.

Президія НАН України відзначила, що розробки інституту дозволили отримати нові наукові знання в теорії металургійних процесів, результати яких ефективно використовуються у виробництві, побажала колективу подальших творчих успіхів.

У цілому Президія НАН України схвалила діяльність Інституту чорної металургії ім.З.І.Некрасова НАН України.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили доповідь директора Інституту біології клітини НАН України члена-кореспондента НАН України А.А.Сибірного «Метаболічна інженерія дріжджів для створення ефективних продуцентів біопалива».

У виступах академіків НАН України Б.Є.Патона, директора Інституту мікробіології і вірусології ім.Д.К.Заболотного НАН України академіка НАН України В.С.Підгорського, директора ДУ «Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України» академіка НАН України Я.Б.Блюма, академіка-секретаря Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України, директора Інституту біохімії ім.О.В.Палладіна НАН України академіка НАН України С.В.Комісаренка відзначалось, що створення та налагодження виробництва паливного етанолу з рослинної сировини має велике значення для держави через те, що Україна позбавлена достатньої для самозабезпечення кількості енергоносіїв і змушена імпортувати значні їх кількості.

Ця проблема не нова – в багатьох країнах світу приділяється чимало уваги її вирішенню. Деякі з них, а саме США, Канада, Бразилія, вже досягли чималих успіхів. Однак вони отримують біопаливо в основному з харчової сировини – цукрової тростини, кукурудзи та інших злаків.

Найбільш привабливим у дослідженнях, які виконуються Інститутом біології клітини НАН України, є можливість одержувати етанол з принципово іншої сировини, яка в Україні практично не підлягає утилізації. Це відходи деревообробної промисловості та рільництва.

Президія НАН України відзначила, що Інституту біології клітини НАН України вдалося отримати власні унікальні штами дріжджів, здатних зброджувати різноманітні гідролізати рослинних відходів.

Установа має кваліфікованих фахівців. Це дозволяє стверджувати, що існують всі необхідні передумови і для успішного розвитку згаданих досліджень, і для розроблення відповідних промислових технологій.

Проте цей процес не можна розтягувати на роки. Необхідно вже зараз окреслити найближчі завдання. І одночасно поруч з вирішенням суто наукових питань потрібно якомога швидше налагодити співпрацю з виробниками біопалива. Це дозволило б комплексно підходити до вирішення існуючих проблем – від конструювання ефективних мікробних продуцентів біопалива до широкого впровадження розроблених технологій у виробництво.

Керівництву установи треба вишукати можливості для фінансування зазначених досліджень і за можливості зацікавити таким проектом комерційні структури.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про Міжнародну конференцію «Глобальні та регіональні зміни клімату»; про проведення державної атестації наукових установ; також було розглянуто низку кадрових питань та прийнято рішення про нагородження працівників установ Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України